

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO. 277 — ŠTEV. 277.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 25, 1930. — TOREK, 25. NOVEMBRA 1930

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII

STALIN ZA ZBLIŽANJE SOVJETSKE UNIJE IN AMERIKE

ZAKLADNIŠKI DEPARTMENT JE OTEŽKOČIL IMPORTIRANJE BLAGA IZ SOVJETSKE UNIJE

Stalin je obrazložil poročevalcu United Press svoje nazore. — Njegov drugi interview v štirih letih. Sovjetska Rusija hoče okrepliti gospodarske vezi z Združenimi državami. — Blaga, ki ga izdelejo ruski kaznenci, ne bo mogoče uvažati.

MOSKVA, Rusija, 24. novembra. — Generalni tajnik centralnega odbora komunistične stranke, Joseph V. Stalin, je sprejel danes zastopnika ameriške časniške agenture United Press ter se z njim dolgo pogovarjal. To je bil njegov drugi interview v štirih letih. Pred štirimi leti je bil obrazložil zastopniku nekega japonskega lista svoje nazore. Pri pogovoru je bil navzoč tudi vojni minister Vorovišlov.

— Kot vidite, sem še vedno živ in zdrav, — se je zasmiral Stalin, — dasiravno so me finski in nemški poročevalci že neštetokrat "umorili" v svojih poročilih. Jaz jim ne zamerim. Poročajo pač tisto, kar je povšeči njihovim gospodarjem.

Glede Združenih držav je rekel, da želi sovjetska Unija utrditi z njimi gospodarske vezi.

— Če ne moremo ustanoviti politične zveze z Združenimi državami, — je izjavil Stalin, želimo že vsaj okrepliti gospodarske vezi. Amerika, ki je velika, bogata in v tehničnem pogledu zelo napredna dežela, bi moral istotako ceniti tako gospodarsko zvezo kot jo cenimo mi.

WASHINGTON, D. C., 24. novembra. — Državni department je izdal danes nove carinske predpise, kajih poglobitvi namen je, otežkočiti importiranje blaga iz Rusije.

Pomožni tajnik Seymour Lowman je rekel, da bodo nove regulacije omogočile državnemu zakladniški izključiti one izdelke, ki so jih izdelali ruski kaznenci.

Danes je govoril po radio znani nasprotnik boljševikov, kongresnik Hamilton Fish, Jr.

Rekel je, da pomenja ruska gospodarska konkurenca za nayanadnega ameriškega delavca večjo nevarnost kot vsa komunistična propaganda, ki prihaja iz Rusije.

V prvi polovici lanskega leta je bilo poslanega iz Amerike v Sovjetsko Unijo za \$26,553,360 blaga, dočim je v prvih šestih mesecih tekočega leta narasta ta vsota že na \$65,920,250.

Izvozi iz Rusije so v tem času narasli od \$8,595,820 na \$10,292,000.

NASIP SE JE PORUŠIL V NUECA DOLINI

Voda prihaja z veliko naglico v pristanisko mesto Corpus Christi, kjer so ljudje brez pitne vode.

CORPUS CHRISTI, Texas, 24. novembra. — Stirinajst pomožnih šefov je včeraj dirkalo v hitrih avtomobilih, da posvare prebivalce doline, od katerih pa do izliva reke Nueve.

Velik nasip ob Lowenskej jezeru se je podrl včeraj opoldne, in vodovje se je neprestano bila.

Farmerji, ki žive v bližini nasipa, so pobrali svoje najbolj dragocene stvari ter zbrali v višje ležeče pokrajine.

Polom se je završil ravno krog podlane. Velikanske množine vode so se ulile v dolino ter rastejo neprestando.

Petdeset delavcev je skušalo izpolniti vrzel, ko se je pripetila nesreča.

Nasip se nahaja nekako 40 milij tukaj. Rezervar za mesto Corpus Christi se nahaja ravno na poti blizujoči se povodnj.

Ko bo dosegla voda rezervar, bo mesto brez pitne vode.

Oblasti priporočajo ljudem, naj se preskrbe s pitno, bodo.

Rabijo naj jo le za pitje, ne pa v druge svrhe.

Sila vodnega tega je tako velika, da ruje visoka drevesa.

Poročajo, da plavajo velikanske cementne plošče na okrog, ne da bi se mogle potopiti, kar je pa vsekakor pretirano.

Naredite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

VELIK PES PRESENETIL BANDITE

Dve ženski sta bili ustreljeni v zmedi. — Banditi napadli avto, v katerem je bil policijski poročnik.

CHICAGO, Ill., 24. novembra. — Dve ženski sta bili ustreljeni danes zjutraj in več nadaljnih je bilo kritično ranjenih, ko je zvest pes napadel roparje ter povzročil paniko.

Roparji so dosegli v dveh avtomobilih. Ustvili so se pred nočnim lokalom Henry Goetza, nedaleč od Chicaga, stopili v lokal, ki je obstajal iz dveh prostorov.

Ukazali so ljudem, ki so se nahajali v prvem prostoru, naj se podajo v drugi prostor.

Goetz in njegov bartender McAvoy sta ukazala gostom, naj bodo mireni.

Vsi gosti so dobili povelje, naj se postavijo k zidu. Ko je eden bandit prijal se na Goetza za rokate ter ga hotel potisniti na stran, je skočil njegov pes, velika danka doga, na bandita ter mu segel z obema šapama v obraz. Mož je zatulil od bolečin ter pričel streljati na okrog. Njegovi tovariši so ga posneli in od vseh strani so padli istočasno strelji. Ugasnila je luč. Večina zmeda je vladala v obeh prostorih. Banditi so se umaknili, skočili v avtomobile ter odizrjali.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

Tretjega, Mary Ganey, je bila tako močno poškodovana, da dvojno zdravnik, da bi mogla okrevati.

Detektivski poročnik ki je bil sam resno ranjen, je skočil v svoj avtomobil, na katerega so pričeli streljati banditi.

Moral je zapustiti zasedovanje, ker je izgubil dosti krvi ter se skoraj onesvestil.

V lokal, kjer so med tem napravili luč, sta bili ubiti dve pevki,

namreč 22-letna Barbara Lee in Alice War.

ZELEZNICA ZA ŠESTURNI DELOVNI DAN

Zelezničarji se zanašajo na postavo, ki bo uveljavila šesturni delavnik. — Nešteto nezaposlenih čaka.

CHICAGO III, 24. novembra. — Dvanajst ur so se petim bratovščinam zelezničarjem vendar posrečilo priti do sporazuma glede vprašanja šesturnega delavnika.

Vse

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saksler, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko, Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.00
Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	\$1.50
Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne pribljujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališča naznamo, da hitrejje najde naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Chelsea 3878

ZNIŽANJE PLAČ V ITALIJI

Po vsej Evropi vlada velika gospodarska kriza.

Vlade jo skušajo premagati, nekatere na ta, nekaterne na drug način.

Nemška vlada naprimer jo skuša odpraviti na stroške delavev. Znižala jim je plače, svojega cilja pa ni dosegla.

Vzgledu Nemčije je sledila tudi fašistična Italija.

Predsedniki fašistične zveze podjetnikov za industrijo, poljedelstvo in svobodne poklice so vložili svojo demisijo. Nedomestili so jih trije fašistični komisari. Novi volitve predsednikov se bodo vrstile v "blížnji bodočnosti".

S tem je prevzela fašistična stranka vodstvo nad strokovnimi zvezami.

Vsek odpor delavev proti nameranemu skrčenju plač bo potem takem brezuspešen.

Predsedniki fašističnih strokovnih organizacij so resignirali, ker niso hoteli dati inicijative za splošno skrčenje plač.

Italijanski delavci so prišli do spoznanja, da podjetniki niso sedaj še ničesar žrtvovali in da vlada skuša zvaliti vse breme na delavska ramena.

To je samoposebi umetno. Fašistična diktatura se noče zameriti podjetnikom in kapitalistom, ker so jo vendar sami zgradili, da ščiti njihove interese.

Zanimivo je stališče, ki ga je zavzel fašistično časopisje.

— Če so v Nemčiji skrčili delavecem plače, — pravijo listi, — jih bo treba skrčiti tudi v Italiji, kajti sicer bi ne mogla italijanska industrija konkurirati z nemško.

Kakor hitro bodo v Italiji znižane plače, jih bo Nemčija ponovno znižala, kajti "ponosna" Nemčija ne sme v nobenem pogledu zaostajati za Italijo...

S to kampanjo znižauja plač pa gre roko v roki teror na političnem polju.

Sviarsko časopisje poroča, da je bilo zadnje dni a-retiranih v gornjem delu Italije nad dvesto oseb, večinoma profesorjem in drugili intelektualcev.

Med aretiranimi je tudi Gigimo Batisti, sin velikega laškega nacionalista Batistija, ki so ga Avstrije tekoni vojne ustrelili.

Dvajset veronskih protifašistov bo prišlo vkratkom pred poseben tribunal.

Aretacije v Milanu je izvršila takozvana "Squadra volante politica", tajna policija, ki je Mussoliniju osebno odgovorna.

Kako strašno ravnajo s političnimi jetniki v Italiji, je predaval profesor Crespi due 11. novembra v Londonu.

Jetnikom oblikajo noge z vrelo vodo.

Če se hočejo koga izneniti ter preprečiti, da bi se na njegovem telesu ne poznali znaki nasilja, ga s kladivom, ki je zavito v gumij, toliko časa tolčajo po prsih, da mu poči sreča.

Provizorični most v Medvodah iz- tev narasel Sore.

Iz Medvod poročajo: Večdnevno deževje je povzročilo da je Sora narasel na 1.60 m in že drugič podrla provizorični most v Medvodah. Škoda znaša okrog 4000 Din.

SEZNAM KONCERTOV:

30. nov.: Ashland Boulevard Auditorium, Chicago, Ill.

30. nov.: Gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

7. dec.: Gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

14. dec.: Gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

28. dec.: Radio-koncert WJAY, Cleveland, Ohio.

31. dec.: Lorain, Ohio.

Banerov: Svetecmar, 216 W. 18th Street, New York City.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

ZA LETO 1931

je izšel

CENA 50c

Po zanimivem čtu v
presega vse dosedanje.

ONIM, KI SO GA NAROČILI

SIMO GA ŽE POSLALI

ZASTOPNIKI
NAJ ČIMPREJ JAVLJO, KOLIKO
IZTISOV ŽELE

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

New York City

Iz Slovenije.

Zastrupljenje z octovo kislino.

Marija Dvorščekova iz Strenškega pri Rimskih toplicah že dalj časa boleha. Zaradi starosti je močno oslabela. Nedavno pa jo je trajno pošilj v postelj se mrtvoudu.

Ko se je 5. novembra zjutraj odpriali sin Karol na delo in je kasneje odšel tudi mož po opravkih v Smarjetu da nakupi potrebne stvari v trgovini, je ostala Marija sama doma. Naenkrat je vstala in se s težavo privlekla do mize ter pripela iskitki pijače, da bi si utešila žejo.

Na mizi je našla teklenco z belo tečino. Ne da bi se prej prepričala, kaj je v njej, je steklenico odprila in nagnila. Mahoma je začutila v želodu krčevite bolecine. Spravila se je nazaj v postelj. Ko se je vrnil mož domov, mu je nesrečna ženica pripela vstreča do mize ter pripela iskitki pijače, da bi si utešila žejo.

Policija je Blaža, ki je rad agresiven, izročila sodišču. Akademika K. so morali preprijati v bolnico, kjer so mu zašili rano.

Z nožem v vrat.

2. novembra okrog 24. je bil v Wolfovi ulici prijet 25-letni hrapec Blaž Čolnar, ki je malo poprej z nožem sunil v vrat akademiku Ludoviku K. in ga neznačno ranil. Čolnar, ki je na policiji, priznal dejanje, zagovarjal se je pa, da ga je akademik brez vsakega povoda prvi učil. V Wolfovi ulici je bila zbrana večja družba dijakov, ki so se glasno prerekli. Ko je prisel Čolnar s prijateljem mimo, ga je eden udaril po glavi. V Ježi je potegnil nož v sunil nasprotnika. Dijaki, ki so bili zaslišani kot prite, pa zatrjujejo, da Čolnarja ni nikje napadel ali izval.

Policija je Blaža, ki je rad agresiven, izročila sodišču. Akademika K. so morali preprijati v bolnico. Kajti je kmalu uganil, da je v zunoti namesto vode pila octovo kislino. O nesreči je takoj obvestil sina, ki je pribitel domov in takoj oskrbel vse potrebno za prevoz trpeč matere v celjsko bolnico. Stavne Marije Dvorščekove, ki je stara 71 let, je precej opasno, ker je izplila znatno količino kislino.

Žrtev konjske kopite.

V Kompolju pri Kočevju se je prispeta na paši huda nesreča. Poštevnik sinček Vinko Mustal se je surkal okrog domačega konja, ki ga je nenadoma bronal v glavo. Razbil mu je vso čeljus; in je nesrečni otrok občez nezavesten. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico, kjer so ugotovili, da ima tudi počeno lobanje.

Zdravnik so si prizadevali, da bi himu rešili življenje, pa je bilo vse zmanj.

Z nožem sunil brata v prsa.

Te dni so v ljubljansko bolnico prispeli hudo poškodovanega 27-letnega posetnika Valentina Benedikta iz Luž, občina Selce. Na vseh svetih dan je Benedikta njegov slabounski brat sunil z nožem v prsa in ga nevarno rani. Ranjeni Valentin je mnenja, da mu je slabounski brat strekel po življenju, ker se je hotela polastiči denarja in imetja. Valentin mu je pred leti izplačal njegov delež, toda brat je denar kmalu zapravil in sedaj je od Valentina zahteval, da mu se da denarja. Ker mu Valentin ni ugordil ga je zacet sovražiti. Na vse svete se je napil in ga brez poveda napadel. Po storjenem zločnu je pobegnil in ga še niso našli. Morda je slabounmež izvršil samomor. Valentino stanje je kritično.

Nevarni nočni napadi na avto- mobilu.

Ze ponovno se je zgodilo da so napadli neznan napadalci pod okrejeno noči na cestah po deželi mimo vožnje avtomobiliste s kamenjem ali pa tudi s koli in celo s strelnim orčjem. Če prileti kamen vrzon z veliko silo, v nasproti vožnji avtomobil, je šlo razbita, poleg tega pa običajno prejme občutno poškodbo tudi ali oni izmed potnikov v avtu. Orožništvo, ki je o takih primerih divjaštva in surovosti obveščeno, se sicer zelo pritrudi, da bi nočne napadalki izselidili, vendar se mu to v večini primerov ne posreči. Te dni je bil zoper napaden na glavni državni cesti med Konjicami in Vojnikom neki avtomobilist. Šofer pa ni izgubil prisotnosti duha in je zavozil v gručo napadalcev, ki se je urno v zadnjem trenutku razpršila. Seveda je letelo za avtomobilom kamenje in lesena kreplaca, toda k sreči ga niso dosegli.

Smrtna nesreča in uboj v mariborskih okolicah.
Ko so 7. novembra pri Kvassovih v Zgornji Pristavi v gozdu podrali drevje je padajoče drevo z vejam doseglo Mihaela Kvassa in ga stisnilo čez prsti koč. Nasrečen je samo že glasno krknil, potem pa je izdihnil. Smrtna nesreča dobrega fanta je vzbudila veliko sočutje.

Na Duplščem vrhu se je odigrala ljubljanska igra, ki je zahtevala mlado življenje. Ko se je 24-letni čevljarski pomočnik Janez Čepak vrnil domov od vasovanja pri svetu zarocenki, ga je v zasedi počaščil njegov tekmec Matija T. in ga s krampom obdelaval po glavi in telesu. Po dejanju je napadalec izginil, toda črnočini so takoj ugotovili njegovo identiteto. Težko ranjenega Čepaka so sicer takoj odprljali v bolnico kjer pa je poškodbam podlegel, ne da bi se zavedel.

Dasi tendenci za konsolidacijo

Podatki o tujerodnih farmarjih

in o farmah, ob njih obdelovalih

niso bili objavljeni. L. 1920 je bilo

471.585 tujerodnih farmarjev, ki so

obdelovali 111.172.000 akrov zem-

ljive.

Stevilo farm se je največ zmanjšalo v New England državah.

Drava New Hampshire je kar izgubilo

29.5% svojih farm od 1. 1929

do danes, Massachusetts 23.5%.

Connecticut 24.8%, Rhode Island

13.9%, Maine 21.2% in Vermont

10.1%. Izmed atlantskih držav

je stevilo farm v New Jersey

padlo, za 17.2. v Pensilvaniji za

14.2. in v New Yorku za 15.2.

Nasproti temu zmanjšanju stoji po-

rastek farm v veleni zapadnih držav

in na jugu.

Očividno je, da se pojedeljske raz-

mere spreminja.

Kajti površna obdelan je ni

zmanjšala, niti se ni produkcija

zmanjšala. V mnogih slučajih —

zlasti v New England državah —

se poroča, da je stevilo upravljanih

farm vedno vecje. Lastniki so jih

kar opustili, ker se niso izplačevali.

Konsolidacija manjših farm v

Čarovniško zlato.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

17

(Nadaljevanje.)

Podača mu je roko in ga pogledala s sozanimi očmi.

V tem pogledu je ležalo brezmejno zaupanje.

— Vašo pomoč spremjam brez pomisleka! Vse bom uredila v smislu starega očeta. In vi mi boste pomagali zadostiti tem težkim dolžnostim?

— Brezpogojno lahko računate name, kontesa!

*

V naslednjih par dneh je navalilo na Juto toliko novega in nena-vadnega, da se ni pomirila.

Goetz in njegova mati sta ji stala na strani ter ji odvzela najhujše.

Sijajno žalno spremstvo je obiskalo Ravenau.

Goetz je oskrboval v glavnem poslovne zadeve.

Ravenau in Schonrode so upravljali zvesti uradniki, in vsi posli so se vršili mirno in gladko, kot začasna, ko je stari grof še živel. Juta je bila proglašena za polnoletno, kot je določil grof Ravenau v svoji oporočki.

Postala je neomejena vladarica Ravenau in Schonrodeja. Testament je določal razentega, da morajo vsi služabniki in uradniki obdržati svoja mesta ter je razpisal različne legate.

Juta je preživel te nemirne dni kot v mučnih sanjah.

Če bi ne imela goope Gerlachhausen, bi ne mogla zadostiti svojim dolžnostim kot gospodinja.

Kot olajšana je vzdihnila ko so pogrebcji odpotovali.

Gospa Gerlachhausen je hotela sedaj vzeti Juto v svojo hišo, a sledila je zahvalila.

Bila jí je velika tolažba, da ima vsaj ta dva zvesta prijatelja.

Njeno obnašanje napram Goetzu pa se je nekoliko izpremenilo. Dobro je namreč razumela, da je bila želja njenega očeta združiti jo z Goetzem, a nenadna smrt je preprečila to.

To je bilo zelo mučno za njo.

Če bi bila nevesta Goetza, bi bila na varnem in vse bi bilo urejeno med njima.

Smrt starega očeta pa je postavila med oba steno.

Njeno nežno, deklisko čustovanje, jo je napotilo, da je bila napram Goetzu bolj zdržna kot prej.

Cutila se je proti njemu ljubezen, ki je bila obenem žalostna ter ob istem času blažena.

Ni namreč vedela, če vrača Goetz to nagnjenje.

Včasi je mislila, da izhajajo ti občutki le iz prijateljskih virov.

V tem položaju se je obnašala napram Goetzu dosti hladnejne. Iskrena zaupljivost se je umaknila mirni prijaznosti.

Goetz je zapazil to, in vp njegovem srcu je vstal mučen nemir.

Kaj je Juto tako izpremenilo?

Par dni pozneje je jo vprašal, če mu hoče sporočiti, kaj je govoril grof Ravenau v zadnjem uru.

Postala je zelo zmedena ter odgovorila, da ss ne more več spomniti, ker je imela prevet skrb.

Goetz je zapazil, da govorii neresnico in da se tudi sramuje te laži.

Tako je bil lotil strokovnega posla ter bil tako formalen in hladen, da je jo v resnici bolelo.

Goetz se je zaraščeval, če ga ljubi ali ne?

Če je vidiela v njem le prijatelja, zakaj pa se je tako prestrašila, ker je srečala pogled Goetza, je zardela ter odgovorila skoro neotetano:

— Ostala bom v Ravenau, teta Ana. Tam bom prišla najpreje v ravnovesje!

Mati je razumela njen odpor. Nasmehnila se je ter rekla:

— Vi ne boste sami stanovali v Ravenau, draga Juta. Ali ste si to premisili? — je vprašala z mirno prijaznostjo, kot da je prav nič ne briga odpoved.

— Da, o tem sem že razmišljala, teta Ana. Dobiti bom moralna družbenico.

— To je prav, moj dragi otrok. To mora biti ljubeznična ženska, ne prestara in ne premilada! Predvsem pa morabit zanesljiva! Vi morate cimprej dobiti tako domo.

— Ali smem preskrbeti tozadovni oglas? — je vprašal Goetz, skrajno dvorljivo.

— Če vas smem s tem nadlegovati!

— Ali ste imeli kdaj vtis, da ste me "nadlegovali", če je služilo vaše dobro?

Podača mu je roko.

— Ne bodite hud, moj dragi prijatelj! Imejte nekoliko potropljenja z menim z ozirom na dogodek zadnjega časa.

Pritisnil je njen roko na ustnicu.

— Meni se zdi, kot da leži nekaj tujega med nama, kontesa. Bojim se skoro, da sem zapravil vaše prijateljstvo, čeprav ne vem, zakaj in kako.

Zardela je ter zmagala z glavo.

— Ne morem si misliti, da bi mogla kaka stvar odtegniti moje prijateljstvo. Ali mi niste v tem času pomagali kot brat? Če sem bila drugačna proti vam, pomislite, kaj vse se mi je zgodilo v tem kratkem času! Smrt starega očeta in odgovorno stališče, katero zavzemam sedaj, vse to me je popolnoma zmešalo! Kaj bi pocela brez vašega prijateljstva in dobrote tete Ane?

S to izjavo se je moral zadovoljiti. Poudarjala je svoje razmerje napram njemu kot prijateljsko, vendar pa se mu je zdelo, da je namignila, na noče nikakega intimnejšega razmerja.

Ko je bil pozneje sam z materjo, je bil zelo potrit.

Mati ga je nekaj časa molče motrila.

Končno pa ga je prijela za roko.

— Zakaj si tako zamisljen, Goetz?

Odgovoril je izogibno.

Tedaj pa je segla v njegove, kratko pristrižene lase ter rekla:

— Kaj ne, to je glibje kot si domneval! Juta je sijajno porazila svojo staro ljubezen!

Goetz je prikimal.

— Kaj pa mi pomaga, mama! Sama si slišala, kako pojmuje najine odnosne, bratske in — prijateljske! Žalj bog pa imam jaz povsem druge želje!

Nalahno se je nasmehnila.

— O, vi gospodje stvarstva, kakšni čudaki ste. Dokler čutite samo medio, vam se ne smejo približati ženske z vihamimi občutki. Kadar pa se vnamste, zahtevate od ženske, naj takoj zagori.

— Ti poznaj mojo srčno bol ter se mi smeješ!

(Dalec prihodnjič.)

B. BR.:

HALUCINACIJA

Jesen je založen letni čas, pa najga še tako lepo opevajo pesmice v solskičitankah in naj mu slikarski čop, priča na platno še tako pestre barve. Večen žakon je, da slikarji ističe barvnih simfonij in da so solske knjige naravnost priljubljeno zatočišče omiljenih leži. Svet je že tako uravnan in teh zakonov ne bo vrgel nihče. Pač pa je nepoština resnica in jo zato ne najde te nobeni solski knjigi, da so stara, neuporabljana pokopališča raveno v jeseni načepa. Rad stopim k Sv. Kristofu, da se brez misli sprejemam po stezah, ki od vseh strani sili bršljan, kaj jih zaslanjajo cipresi in bori in ti pod nogami prijetno šuslja odpadno listje jesenov in hrastov. Ideja angleškega parka je gotovo povzeta po kakem prelepem starem pokopališču, samo da tu ne more gospodarjo škarje in klijuke, marveč niti grabeli, ki bi kazile lepo sliko nepokvarjene prirode. Tihotop in mirno je, zapuščeno in prepustošeno samo sebi, da ti sama mah pada z ramen breme skrb, vsakdanjih težav in neprijetnosti. Odpociješ se, da nikoli tega. Na vso srečo, ve na nepopisno ugodje tegu kotička le malenkostno število vrhov somesčanov.

Tem je pokopališče posvečen kraj in ker je posvečen, je tudi gruzeton, da se ga bogabječi človek zavoljo te ga ogibije. Zato pa so obiskovalci starih pokopališč neverjetno prijetni ljudje. Redko se najde kdo, ki pride nanje s kakim osebnim interesom, obitajno nima nihče izmed njih kakega zranca med legioni, ki počivajo na njem. Od časa do časa sreča delavca, ki mora po naročilu odstraniti magroben kamen, ko je doslužil predpisano dobo in je zapadel ne vem kakenku fondu živih. Pokramlja ž njim in izkaže se, da ima jo vsi grobarji neko zdrov še žilico, kakor jo ima Shakespearev grobar, ki tako zvito pustolov s princem ob svežem grobu.

Napačno bi bilo mislit, da sto je obiskovalci že z eno nogo v za-grobnom carstvu in da jih golo svetožalje vodi na atkraj Ravno naspromeno res zadene kaka smrt iz bližnjega kraja. Čaša, ki se razkolje, je znan prilastek vseh enakih dogodkov.

“Z drugimi besedami sem pač dejal: Ignoramus et ignorabimus”.

“Tudi to ni slabo. Preko slutnje sedaj ne greste, kakor vidim. Kaj bi pa dejali, ako bi kaj videli?

“Halucinacija”.

“Ali mislite, da lahko halucinacija traja celo uro in da se kasneje izkaže kot popolna resnica z vsemi podatki in podrobnostmi”.

“V zadrgome spravljate, kaj naj rečem, ko ne vem nič konkretnega?”

“Evo konkretna dogodobica: Na jesen leta 1915 je moj brat prišel na italijanski fronti v ujetništvu. Bilo je to o priliki neke velike bitke in silno smo se bali zanj, ker nismo par tednov dobili od njega nikakoga gazu. Nekako takle čas pa smo preko Švice prejeli pismo od njega, kjer nam piše, da mu gre dobro in da je nameščen v neki italijanski vojaški bolnični. Njegov šef je neki tovariš z dunajske medicine, — moj brat je bil nameščen zdravnik. Pisal je tudi, da šef ravna z njim kakor z bivšim tovarišem in da skoro ne čuti ujetništva. Razumeš?

“Razumem. Dalje prosim”.

“Komaj sem dobil to pismo sem seveda takoj obvestil tretjega brata in sestra, da Jima napravim veselje. Par dni nato pa sem se vozil proti Zagrebu po službenem poslu. Bil sem sam v vagonu in prav živo sem se spomnil na brata. Ne vem, na kateri postaji sem opazil, da naenkrat nisem sam v kupeju. Meni nasproti je sedel nameščen človek, ki ga nisem bil še nikoli prej videl, ki bi ga spoznal še danes, ako bi ga srečal. Čudno pa je, da vam ga ne morem prav nič opisati. Kadar posežem za detajli, se mi njegova podoba razblini v nič”.

“Saj sem rekel: halucinacija!” pravim malo razočaran.

“Počakajte glavno šele pride. Ta fantom se skloni k meni in mi izjavlja svoje sožalje, češ da je je moj

brat danes ob pol deseti uri umrl na zastrupljenju. Pričazen je govorila tako mirno, da me je nekoliko razjarila. Nevoljen sem omenil, da to ne more biti res, ko imam pismo, da se mu čisto dobro godi in da naj ne uganja neumestnih šal. Jezen sem stopil k oknu in opazil, da smo med tem že zavzeli na Zidani most. Čez kako minuto sem se obrnil v kupe, ali neveznega sopotnika ni bilo več. Hotel sem ga nameč vprašati, odokd naj on ve o bratovi smerti, aki je nastopila po njegovih besedah pred pol ure in odokd ima podatke o zastrupljenju. Hotel sem ga pošte-nno prijei za ušesa, kajti postal mi je jasno, da gre za prostaško šalo”.

“Veste, nekaj bi vam rad povedal, pa ne vem, dali ne boste stvari smatrali za izredok okolice. Dogodbo, ki se mi je pripetila natanko pred petnajstimi leti in ki se tice mojega pokojnega brata. Ne, počakajte, da vam povem”, je živahnov povzel: morda mi je čital iz obraza začudenje, kako more koga izmed nju najino sprejaljališe še spraviti na posmrtnne misli. “Nisem se spomnil stvari in in bi vam jo lahko enako povedal v kavarni ali kjerko drugje”.

“Nu, vidite, tudi taki surovež ho-dijo po božjem svetu”, prekinem pripovedovanje.

“Ni bil surovež in močno dvomim, da li hodi po božjem svetu. Mož je govoril resnico. Brat mi je bil na-mreč res umrl prav tisti dan o pol desetih dopoldona, tedaj ob uri, ko sem se jaz včil z neznanjem. Ko sem popoldne posetil mlajšega brata v Zagrebu, sem bil že čisto po-zabil to dogodek in sem se nanj spomnil šele, ko mi je brat pripovedoval, da je pri obedu dvignil čašo na zdravje Milanu, ki je v italijanskem ujetništvu, in da se mu je čaša v roki razletela na dvoje”.

“Slučarj, dragi gospod, slučarj, ki mu pripisujemo pomen šele, kadar nas res zadene kaka smrt iz bližnjega kraja. Čaša, ki se razkolje, je znan prilastek vseh enakih do-

godobrnosti. Povedati vam moram, da je znan prilastek vseh enakih do-

godobrnosti. Vprašajte katerogakoli poblažljenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kretanje Parnikov

Shipping News

26. novembra: Leviathan, Cherbourg

10. decembra: America, Cherbourg, Hamburg

28. novembra: Saturnia, Trst

Herrengaria, Cherbourg

Deutschland, Cherbourg, Hamburg

29. novembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg

3. decembra: Aquitania, Cherbourg

President Harding, Cherbourg, Ham-

burg

4. decembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen

5. decembra: Paris, Havre

</